

پاسخ نامه جزا

سوال 81

طبق ماده ۲۷۰، اگر مکانی غصب شده باشد، نسبت به غاصب و کسانی که از طرف او حق دسترسی دارند، حرز محسوب نمی‌شود. پس نگهداری اموال «الف» (غاصب) در خانه‌ی «ب» موجب نمی‌شود که آن مکان حرز برای «الف» باشد. بنابراین سرقت نسبت به اموال «الف» حدی نیست، هرچند می‌تواند مشمول تعزیر شود.

سوال 82

طبق ماده ۲۷۲، اگر کسی با حیوان، طفل غیر ممیز، مجنون یا وسیله بی‌اراده مال را از حرز خارج کند، خودِ آمر مباشر محسوب می‌شود. پس در مثال سگ → «الف» مباشر است.

اما اگر مباشر طفل ممیز باشد، عمل آمر (الف) مشمول یکی از سرقت‌های تعزیری می‌شود (نه حدی).

سوال 83

طبق تبصره ۲ ماده ۲۷۸، در خصوص بند (پ) و سایر حبس‌هایی که مشمول تعزیر نیست، اگر مرتکب در حین اجرای مجازات توبه کند، آزادی او منوط به عفو مقام رهبری است و علاوه بر آن، امکان تبدیل مجازات به مجازات تعزیری دیگر نیز وجود دارد.

سوال 84

ماده ۶۶۲ تصریح دارد که تحصیل، مخفی کردن، قبول یا معامله مال مسروقه با علم یا قرائن اطمینان‌آور، جرم است و مرتکب به حبس و شلاق محکوم می‌شود. همچنین اگر این عمل شغل یا حرفه او باشد، به حداکثر مجازات محکوم خواهد شد.

سوال 85

ماده ۶۶۳ مقرر می‌دارد: هر کس عالماً در اموالی که توسط مقامات ذیصلاح توقیف شده است بدون اجازه تصرفی نماید که منافعی با توقیف باشد، حتی اگر مالک

مال باشد، به حبس محکوم می‌شود.

سوال 86

ماده ۶۶۴ مقرر می‌دارد: هر کس عالماً عامداً برای ارتکاب جرمی اقدام به ساخت یا تغییر کلید یا تهیه وسیله نماید، به حبس از سه ماه تا یک سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌شود.
پس همین ساخت کلید با قصد ارتکاب جرم، جرم مستقل است و نیاز به وقوع سرقت یا شروع به آن ندارد.

سوال 87

ماده ۷۴۰: اگر عین داده‌ها همچنان در اختیار صاحب آن باشد → مجازات فقط جزای نقدی (۲۰ تا ۱۶۵ میلیون ریال) است.

اگر داده‌ها در اختیار صاحب نباشد → حبس ۹۱ روز تا ۱ سال یا جزای نقدی ۶۶ تا ۲۶۴ میلیون ریال یا هر دو.

سوال 88

طبق ماده ۵۵۳ قانون تجارت، هرگونه تصرف غیرمجاز اقوام ورشکسته در اموال او، حتی بدون مشارکت مالک، تحت عنوان سرقت تعزیری قابل تعقیب است و به مجازاتی که قانون برای سرقت تعیین کرده است محکوم می‌شوند.

سوال 89

طبق تبصره 3 ماده 21 مکرر قانون صدور چک، اقدام متقلبانه برای دریافت دسته چک غیرمتناسب با وضعیت مالی، یا تسهیل دریافت آن توسط دیگری، موجب محرومیت سه ساله از دریافت دسته چک، صدور چک جدید و استفاده از چک موردی و همچنین جزای نقدی درجه پنج است. اگر عمل ارتكابی با عنوان مجرمانه دیگری منطبق باشد که مجازات شدیدتری دارد، مرتکب به مجازات آن جرم محکوم خواهد شد.

سوال 90

طبق ماده ۵۹۱، اگر شخصی برای حفظ حقوق حقه

خود مجبور به دادن وجه یا مالی شود، تعقیب کیفری علیه او انجام نمی‌شود و وجه یا مالی که داده به او بازگردانده می‌شود. این حکم صرفاً به شرط اجبار در دفاع از حق فرد است و هدف آن جلوگیری از مجازات شخصی است که در واقع تحت فشار قانونی یا طبیعی مجبور به پرداخت شده است.

سوال 91

تبصره ماده ۵۹۲ مقرر می‌دارد که رشوه‌دهنده‌ای که مجبور به پرداخت رشوه بوده یا پرداخت آن را گزارش یا شکایت کند، از مجازات حبس معاف می‌شود و مال پرداختی به او بازگردانده می‌شود. این حکم برای حمایت از افرادی است که تحت فشار برای انجام عمل مجرمانه قرار گرفته‌اند و همکاری با قانون را انتخاب می‌کنند.

سوال 92

طبق ماده ۵۹۳، راشی کسی است که به‌طور آگاهانه و

عمداً اقدامات لازم برای تحقق جرم ارتشاء را انجام دهد، از جمله مذاکره، جلب موافقت، وصول یا ایصال وجه یا مال سند پرداخت وجه. تنها این افراد به مجازات جرم راشی محکوم می‌شوند و نه کسانی که صرفاً وجه را دریافت یا منفعت می‌برند.

سوال 93

طبق ماده ۵۹۵، ربا شامل هر نوع توافق برای معامله جنسی با شرط اضافه یا دریافت زائد بر مقدار پرداختی است. مرتکبین ربا، رباگیرنده و واسطه بین آنها علاوه بر رد اضافه به صاحب مال، به ۶ ماه تا ۳ سال حبس و تا ۷۴ ضربه شلاق و جزای نقدی معادل مال مورد ربا محکوم می‌شوند. سایر افراد که شرط اضافه یا دریافت زائد نداشته‌اند، مشمول مجازات ربا نیستند.

سوال 94

ماده ۶۵۴ تعیین می‌کند که اگر سرقت در شب باشد، سارقین دو نفر یا بیشتر باشند و حداقل یکی از آنان

حامل سلاح (ظاهر یا مخفی) باشد و عنوان محارب
برای حامل سلاح صدق نکند، مرتکب یا مرتکبان به
حبس ۵ تا ۱۵ سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم
می‌شوند. سایر گزینه‌ها مشمول این مجازات نیستند.

سوال 95 

ماده ۶۵۹ بیان می‌کند که سرقت وسایل و متعلقات
تاسیسات عمومی که به هزینه یا سرمایه دولت یا
سازمان‌های عمومی ایجاد شده، موجب حبس یک تا
پنج سال است. اگر مرتکب کارمند همان سازمان باشد،
به حداکثر مجازات محکوم می‌شود. بنابراین گزینه
صحیح الف است.

سوال 96 

سرقت در صورتی که دارای تمام شرایط زیر باشد
موجب حد است:
الف- شیء مسروق شرعاً مالیت داشته باشد.

ب- مال مسروق در حرز باشد.

پ- سارق هتك حرز کند.

ت- سارق مال را از حرز خارج کند.

ث- هتك حرز و سرقت مخفیانه باشد.

ج- سارق پدر یا جد پدری صاحب مال نباشد.

چ- ارزش مال مسروق در زمان اخراج از حرز، معادل چهار و نیم نخود طلای مسکوک باشد و...

سوال 97 

طبق ماده ۲۷۲، اگر مال توسط مجنون، طفل غیرممیز، حیوان یا هر وسیله بی اراده‌ای از حرز خارج شود، مباشر محسوب می‌شود. در صورتی که مباشر طفل ممیز باشد، رفتار آمر حسب مورد مشمول یکی از سرقت‌های تعزیری خواهد بود.

سوال 98 

طبق ماده ۲۷۳ قانون مجازات اسلامی، اگر مال در

حرزهای متعدد قرار داشته باشد، اخراج از بیرونی‌ترین
حرز ملاک است و سرقت زمانی محقق می‌شود که مال
از آن خارج شود.

سوال 99 

طبق ماده ۲۷۵ قانون مجازات اسلامی، هر شریک
سرقت باید سهم جداگانه خود را به حد نصاب رسانده
باشد تا سرقت حدی محقق شود و ملاک جمع سهم‌ها
نیست.

سوال 100 

طبق ماده ۵۸۹، اگر حکام محاکم به واسطه ارتشاء،
حکم به مجازاتی بیش از مجازات قانونی بدهند، علاوه
بر مجازات ارتشاء، به مجازات مقدار زائد نیز محکوم
خواهند شد.